

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๔/๔๗๐

42
วันที่ ๘ มี.ค. ๕๙
เวลา 17.00 น.

สำนักเลข ๒ การคณะรัฐมนตรี
ร.๓ ๖3532 ร.๓.
วันที่ 2 มี.ค. 2559
เวลา 17.00

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ
ด้านการจัดการปรอท สมัยที่ ๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. องค์ประกอบคณะผู้แทนไทย

๓. ทำที่ของไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการ
ทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท สมัยที่ ๗

๔. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท สมัยที่ ๗ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท หรือ Minamata Convention on Mercury ได้ยกร่างขึ้นในการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท (Intergovernmental Negotiating Committee (INC) to prepare a global legally binding instrument on mercury) สมัยที่ ๑ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ และยกร่างแล้วเสร็จในการประชุม INC สมัยที่ ๕ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม จากการปลดปล่อยและการปล่อยปรอท และสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ โดยประกอบด้วย ๓๖ ข้อ และ ๕ ภาคผนวก มีสาระมุ่งเน้นการ

/จัดการ...

จัดการเพื่อควบคุม ลดการใช้ การปลดปล่อย และการปล่อยปรอทจาก (๑) แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท (๒) ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท (๓) กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอท (๔) การทำเหมืองแร่ทองคำ พื้นบ้านและขนาดเล็ก (๕) การปลดปล่อยปรอท (๖) การปล่อยปรอทสู่น้ำหรือดิน (๗) การเก็บกักปรอทชั่วคราวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากของเสียปรอท (๘) ของเสียปรอท และ (๙) พื้นที่ที่ปนเปื้อนปรอท นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นในประเด็นการเสริมสร้างความตระหนัก การศึกษาวิจัย การติดตามตรวจสอบ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน ด้านเทคนิควิชาการ และด้านเทคโนโลยี

๑.๑.๒ ปัจจุบันอนุสัญญามีนามาตะฯ ยังไม่มีผลใช้บังคับ โดยจะมีผลใช้บังคับใน ๙๐ วัน หลังจากมีประเทศให้สัตยาบัน หรือ ภาควานาวัตติ (Accession) ครบ ๕๐ ประเทศ ทั้งนี้ มีประเทศที่ให้สัตยาบัน (Ratification) ในอนุสัญญามีนามาตะฯ แล้ว ๒๐ ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๕๙)

๑.๑.๓ ในช่วงระหว่างที่อนุสัญญา ยังไม่มีผลใช้บังคับ หน่วยงาน UNEP ได้มีการประชุม INC เพื่อเตรียมการรองรับการมีผลใช้บังคับของอนุสัญญามีนามาตะฯ และการประชุมรัฐภาคีสมัยแรก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้จัดให้มีการประชุม INC สมัยที่ ๖ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ กรุงเทพมหานคร มีสาระสำคัญเพื่อกำหนด ขอบเขตการพัฒนาแนวทางการจัดการปรอทในประเด็นต่าง ๆ ตามที่อนุสัญญาฯ กำหนด

๑.๑.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดจัดการประชุม INC สมัยที่ ๗ ในระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ และการประชุมหารือในระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุม INC สมัยที่ ๗ ในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ริมทะเลเดดซี ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน การประชุมดังกล่าวจะมีการ จัดประชุมกลุ่มย่อย (contact group) ตามความจำเป็น และไม่มีช่วงการประชุมระดับสูง (high level) มีสาระสำคัญเพื่หาหารือเกี่ยวกับรายละเอียดแนวทางการจัดการปรอทที่กำหนดให้ต้องมีการพัฒนาขึ้นภายใต้ อนุสัญญาฯ อาทิ แนวทางการลดการปลดปล่อยปรอทสู่อากาศ แนวทางการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนปรอท แนวทางการเก็บกักปรอทแบบชั่วคราวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งหารือเกี่ยวกับการเตรียมการด้านกลไกทางการเงิน และการรายงานข้อมูลเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ

๑.๒ การดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๒.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้เตรียมการเพื่อการเข้าร่วมประชุม INC สมัยที่ ๗ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๒.๑.๑ องค์ประกอบคณะผู้แทนไทยที่จะเข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานรับผิดชอบหลักที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญามีนามาตะฯ รวมทั้ง ประธานคณะอนุกรรมการอนุสัญญามีนามาตะฯ ซึ่งมีความครอบคลุมและเหมาะสม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒.๑.๒ จัดทำทำทึของไทยสำหรับการประชุม INC สมัยที่ ๗ โดยผ่านกลไกการ พิจารณาของคณะอนุกรรมการอนุสัญญามีนามาตะฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ - ๔

๑.๒.๒ ได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๒.๒.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดำเนินการศึกษาความพร้อมของประเทศไทยในการปฏิบัติตามอนุสัญญามินามาตะ เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญา และได้จัดให้มีการประชุมเวทีสาธารณะ “ความพร้อมของไทย...ต่ออนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ผลจากการประชุม มีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า ประเทศไทยควรเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะ เนื่องจากมีผลดีมากกว่าผลเสีย เพราะจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ประกาศว่า ประเทศไทยให้ความสำคัญและคำนึงถึงหลักการป้องกันไว้ก่อน (Precautionary principle) มีความตระหนักถึงพิษภัยและการจัดการปัญหาปรอท และจะเป็นแรงผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาและปฏิบัติตามแผนระดับชาติด้านการจัดการปรอท

๑.๒.๒.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดำเนินการจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะ เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงาน ระยะเวลา และหน่วยงานรับผิดชอบตามพันธกรณีที่สำคัญ โดยได้รับความเห็นชอบแล้วจากคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมเป็นภาคี เพื่อรองรับการมีผลใช้บังคับของอนุสัญญามินามาตะ ของประเทศไทยต่อไป

๑.๒.๒.๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จัดเตรียมข้อมูลประกอบการขอภาคยานุวัติในอนุสัญญา และข้อมูลอื่น ๆ ที่จะต้องแจ้งต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะ ไปพร้อมกับการภาคยานุวัติ อาทิ ข้อมูลแสดงความยินยอมให้มีการนำเข้าและส่งออกปรอทระหว่างภาคีและนอกภาคี การขอยกเว้นให้มีการผลิต นำเข้า และส่งออกผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทบางประเภท และมาตรการการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา เป็นต้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุม INC สมัยที่ ๗ จะมีการพิจารณารายละเอียดของแนวทางการจัดการปรอท และการเตรียมการด้านกลไกทางการเงิน เพื่อรองรับการมีผลใช้บังคับของอนุสัญญา ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่จะมีผลผูกพันในระยะยาว หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี ในอนาคต ซึ่งเข้าข่ายตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากการประชุม INC สมัยที่ ๗ ในระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ริมทะเลเดดซี ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน อาจมีการรับรองและเสนอความเห็นเพื่อร่วมพัฒนาแนวทางการจัดการปรอท จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอเพื่อพิจารณาก่อนการประชุม INC สมัยที่ ๗ จะเริ่มขึ้น เพื่อให้คณะผู้แทนไทยสามารถร่วมให้การรับรองและเสนอความเห็นต่อที่ประชุมได้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และกฎหมาย

๔.๑ องค์ประกอบคณะผู้แทนไทยที่จะเข้าร่วมการประชุม INC สมัยที่ ๗ และการประชุมหารือในระดับภูมิภาคฯ รวมทั้งสิ้น ๑๙ คน ประกอบด้วย (๑) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย (๒) ประธานคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (๓) ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ๓ คน (๔) ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ๓ คน (๕) ผู้แทนกรมการแพทย์ ๒ คน (๖) ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๒ คน (๗) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ๒ คน (๘) ผู้แทนกรมศุลกากร ๒ คน และ (๙) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ๓ คน

๔.๒ ท่าทีของไทยสำหรับใช้ในการประชุม INC สมัยที่ ๗ จะสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลเพื่อการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท ในการเตรียมการเพื่อรองรับการมีผลใช้บังคับของอนุสัญญามินามาตะฯ และการจัดประชุมรัฐภาคีสมัยแรก โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่น ศักยภาพ ชีตความสามารถ สถานการณ์ และความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาในการจัดการปรอท รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือและการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานตามพันธกรณีข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และข้อตกลงที่สอดคล้องกับศักยภาพ และชีตความสามารถของประเทศ และไม่ขัดกับนโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเรื่อง การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท สมัยที่ ๗ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยในการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท สมัยที่ ๗ และการประชุมหารือในระดับภูมิภาคฯ ประกอบด้วย (๑) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย (๒) ประธานคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (๓) ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ๓ คน (๔) ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ๓ คน (๕) ผู้แทนกรมการแพทย์ ๒ คน (๖) ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๒ คน (๗) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ๒ คน (๘) ผู้แทนกรมศุลกากร ๒ คน และ (๙) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ๓ คน

๕.๒ เห็นชอบต่อท่าทีของไทยสำหรับใช้ในการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอท สมัยที่ ๗

๕.๓ หากมีข้อเจรจาใดที่นอกเหนือจากท่าทีการเจรจา และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (Legally Binding) ต่อประเทศไทย ขอให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเป็นผู้พิจารณาจนสิ้นสุดการประชุม โดยนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๒๓

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๓